

Projektas „Standartizuotų mokinių pasiekimų
vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo
lavavimo mokykloms kūrimas, II etapas“

2015

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

NACIONALINIS
EGZAMINŲ
CENTRAS

Imię, Nazwisko

Klasa _____

Kod ucznia

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

STANDARTIZUOTAS TESTAS

CZYTANIE

4 KLASA

Przeczytaj uważnie tekst i wykonaj zadania.

(miejsce na tytuł)

Pod torfowcem leżał nóż. Birk gapił się na niego dłuższą chwilę, nim go wreszcie podniósł. Miał przecież swój nóż. Ale nie było Ronji. Czyżby dlatego czuł taki dziwny ucisk w piersiach?

Birk musi pędzić do lasu, musi znaleźć Ronję. Szukał jej wszędzie, po ścieżkach i we wszystkich miejscach, gdzie sądził, że mogłaby być. Nigdzie jej nie było. Nie było sensu dłużej szukać. Musi

wrócić do niedźwiedziej groty i samotności, choćby najbardziej gorzkiej.

Wiosenny wieczór był tak czarowny, jakby to sam Bóg sprawił ów cud, ale Birk tego nie zauważył. Nie docierały do niego wieczorne zapachy, nie słyszał śpiewów ptaków, nie widział kobierca traw i kwiatów, czuł jedynie wypełniający go bolesny smutek.

Nagle usłyszał z oddali rzenie śmiertelnie przerażonego konia. Pobiegnął w tamtym kierunku, a w miarę jak się zbliżał, rzenie stawało się coraz bardziej przejmujące. W małym prześwicie między świerkami zobaczył klacz. Z jej rozplataney klatki piersiowej obficie płynęła krew. Wyraźnie przstraszyła się Birka, ale nie uciekała, zarżała tylko jeszcze bardziej żałośnie, jak gdyby w swoim nieszczęściu prosiła o pomoc i opiekę.

- Biedaczko - powiedział Birk - kto cię tak urządził?

W tej samej chwili ujrzał Ronję, jak rzuciwszy się między świerkami, biegła ku niemu z twarzą zalaną łzami.

- Widziałeś niedźwiedzia? - krzyknęła. - Och, Birk, on porwał jej żrebaka, zabił go!

Pląkała rozpaczliwie, ale Birk odczuwał tylko szaleńczą radość.

Krzyknęła do Birka:

- Prędko! Przynieś torfowca, bo ona utraci całą krew!

I Birk pobiegł. Cały ten czas, kiedy go nie było, Ronja stała przy klaczy, obejmując jej łeb i czule szepcząc słowa pociechy, a klacz stała cicho, jakby słuchając. Niedźwiedź zadał jej straszliwą ranę. Biedna klacz, próbowała

bronić swojego żrebaka, który leżał już martwy. Może czuła, że także z niej uchodzi życie, powoli i nieubłagane.

Birk przybiegł wreszcie z całym naręczem torfowca. I nigdy jeszcze Ronja nie widziała, żeby patrzył na nią z takim uczuciem.

Ona przykładając torfowiec do rany widziała, jak szybko nasiąka krwią. Przyłożyli go więc więcej i przymocowali rzemieniami, opasując wzdłuż i w poprzek klatkę piersiową klaczy.

W pobliżu groty, schowane między świerkami i brzozaami, znajdowało się źródło, z którego brali wodę. Tam zaprowadzili klacz. Klacz piła dużo i długo. Potem Birk uwiązał ją do pnia brzozy.

- Może tu zostać, póki rana się nie zagoi, żaden niedźwiedź tu nie przyjdzie.

Wtedy spostrzegła, że z wymienia klaczy kapią krople mleka.

- To mleko powinien dostać twój mały żrebaczek- odezwała się Ronja- ale teraz możesz dać je nam.

To było niebiańskie szczęście mieć znów mleko. Siedzieli więc na płycie przed grotą, jedli chleb, pili mleko i patrzyli, jak wschodzi słońce i nastaje nowy dzień.

- Szkoda, że nóż zginął - odezwała się nagle Ronja.

Birk wyciągnął nóż i podał go jej.

- I dobrze, że się znalazł. Leżał sobie pod torfowcem, podczas gdy myśmy sobie wzajemnie wymyślali i kłócili się.

Przez: A.Lindgren „Ronja, córka zbójnika“

PYTANIA I ZADANIA

1 W jakiej porze roku rozgrywa się akcja w tym fragmencie?

•

2 Jak sądzisz, dlaczego Birk czuł taki dziwny ucisk w piersiach?

- (A) Ponieważ zgubił nóż.
- (B) Ponieważ zablądził w lesie.
- (C) Ponieważ pokłócił się z Ronją.
- (D) Ponieważ martwił się o klacz.

•

3

Połącz linią czynność z postacią, która ją wykonywała.

Szukał (-a) Ronji.

Uspokajał (-a) klacz.

Zadał (-a) klaczy straszliwą ranę.

Dał (-a) mleka.

Przyniósł (-a) torfowca.

Zabił (-a) żrebaka.

Klacz

Birk

Niedźwiedź

Ronja

4

Napisz, dokładnie jak nazywało się miejsce, gdzie mieszkali Ronja i Birk.

5

W tekście o Birku się mówi: *Nie docierały do niego wieczorne zapachy, nie słyszał śpiewów ptaków, nie widział kobierca traw i kwiatów.* Jak się czuł Birk?

- Ⓐ Był wystraszony.
- Ⓑ Był zagniewany.
- Ⓒ Był zasmucony.
- Ⓓ Był zmęczony.

6 Ponumeruj podane zdania zgodnie z biegiem wydarzeń.

- Birk szuka Ronji w lesie.
- Dzieci odnajdują ranną klacz.
- Dzieci prowadzą klacz do groty.
- Ronja i Birk kłócą się o zaginiony nóż.
- Dzieci siedzą na płycie i jedzą chleb, popijając go mlekiem.
- Ronja i Birk udzielają pomocy klaczy.

7 Wymień dwie przyczyny, dlaczego klacz rzała i była śmiertelnie przerażona.

1. _____
2. _____

8 Wyjaśnij znaczenie połączenia wyrazowego *wieczór był tak czarowny*.

9 Dlaczego zobaczywszy Birka, klacz nigdzie nie uciekała? Odpowiedz na podstawie tekstu.

10 Wypisz połączenie wyrazowe, które opisuje to, że niedźwiedź **mocno zranił** klacz.

11 Wskaż na dwie rzeczy, które pomogły dzieciom zatamować krew u klaczy.

12 Wymień dwa powody, dla których Ronja i Birk zaprowadzili klacz do groty.

1. _____
2. _____

13 Jak myślisz, dlaczego Ronja i Birk ucieszyli się z mleka klaczy? Odpowiedz na podstawie tekstu.

14 Na podstawie tekstu wypełnij tabelę, wpisując do niej fakty, świadczące o wymienionych cechach charakteru Birka.

Cecha	Uzasadnienie
Troskliwy	_____ _____
Sprytny	_____ _____

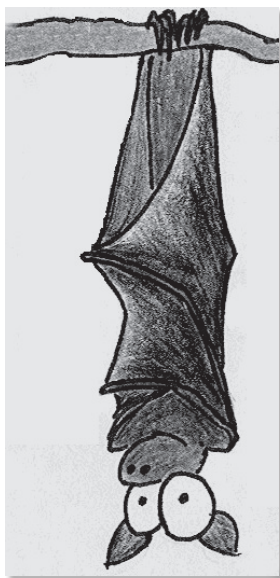
15 Nadaj temu fragmentowi tytuł który najlepiej odzwierciedlałby jego główną myśl (może to być przysłowie). Zapisz go nad tekstem w miejscu przeznaczonym na tytuł.

16 Zaznacz, jakim rodzajem tekstu jest podany fragment:

literackim ₁ nieliterackim ₂

Uzasadnij swój wybór.

Przeczytaj uważnie tekst i wykonaj zadania.

Piszę Ci list w nocy. W dzień bardzo oślepia słońce i strasznie chce mi się spać.

Poza tym śpię wisząc. Przecież wiesz, że zwisamy do góry nogami. Więc piszę Ci nocą, ponieważ po deszczu obleciałem cały las brzoźowy i napchałem sobie brzuch brzęczącymi w powietrzu żuczki. Co prawda, trafił mi się jeden taki śmierdziel, że długo potem nie mogłem pozbyć się czkawki. Żeby nie czkać, wdychamy dużo powietrza, potem jeszcze... Tylko ty nie próbuj wisieć głową do dołu i chwytać oddech – nie musisz tego robić, bo nie łapiesz takich żuków. Teraz znalazłem kawałeczek papieru, który miałem schowany tylko dla Ciebie i piszę. Tego lata mieszkamy w starej stodole znajdującej się na leśnej polanie. Jest tu cicho i dobrze – chszęszczą wszędzie gryzące drewno żuki, biegają myszy. Kiedy niebo jest szare, lubię przez szparę zaglądać do stodoły. Najbardziej mi się podoba, gdy przywleka się tu taki nędzny kot. Śpi sobie długo, a potem łapie nieszczęsne myszki. Czasami próbuje dostać się również do nas, nie może jednak wleźć na poddasze. Pewnego wieczoru tak długo go drażniłem i latałem nad nim, aż mi się w głowie zakręciło. Innego razu ledwo nie schwytał go lis. A szkoda... W połowie lata naszą stodołę wypełnia się sianem. Pachnie ono i aż się roi od żuczków. Wtedy jednak kot włazi pod sam dach i zaczyna nam dokuczać. Dlatego mam do Ciebie wielką prośbę: może mógłbyś chociaż na jakiś czas przygarnąć mnie z rodziną na swoim poddaszu?

Co prawda, ledwo nie zapomniałem – jest nas niedużo, z całym maleństwem tylko 47. Jesteśmy jednak czyści i kulturalni. Tylko nie wobec kotów.

Bądź zdrów i czekaj na gości.

NIETOPERZ

Na podstawie książki S. Paltanavičiуса Cześć, jak się masz? 14 listów z lasu. Vilnius: Nieko rimto 2010

PYTANIA I ZADANIA

1 Napisz na podstawie tekstu, gdzie mieszka nietoperz.

•

2 Ponumeruj podane zdania w takiej kolejności, w jakiej wydarzenia toczą się w tekście.

- Nietoperz znajduje kawałeczek papieru.
- Nietoperz długo czeka, wisząc głową do dołu i łapiąc oddech.
- Nietoperz oblatuje las brzozy i napycha sobie brzuch żuczkami.
- Nietoperz pisze list.

•

3 Napisz, co oznacza powiedzenie *napchać sobie brzuch*.

•

4 Które istoty lubi drażnić nietoperz?

- Ⓐ Myszkę
- Ⓑ Lisa
- Ⓒ Żuka
- Ⓓ Kota

•

5 Na podstawie tekstu napisz, jak się czuje nietoperz, gdy całą stodołę wypełnia się sianem.

Nietoperz	Uzasadnienie
Cieszy się, ponieważ	<hr/> <hr/>
Smuci się, ponieważ	<hr/> <hr/>

6 Dlaczego nietoperz pisze list?

C
4